



Haridus- ja Teadusministeerium

Riigikontroll
Narva mnt. 11a
15013 TALLINN

Teie: 15.07.2005 nr OSIII-2-7.1/05/1145

Meie: 01.08.2005 nr 7.1.-5/10313

Arvamus kontrollaruande eelnõu „Haridus-ja Teadusministeeriumi valitsemisala 2004.aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus” kohta

Lugupeetud härra Kõrge

Käesolevaga esitame arvamuse auditi aruande eelnõus sisalduvate seisukohtade ning ettepanekute kohta.

- Kehtestada Haridus-ja Teadusministeeriumi valitsemisala asutustele üldeeskirja nõuetele vastav raamatupidamise sise-eeskiri.
- Kehtestada Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas sularahakassat omavatele asutustele sularahakassa eeskiri, kus sätestada kassa maksimaalne limiit ning kassa inkasseerimise, dokumenteerimise, inventeerimise ja turvanõuded.

Haridus-ja Teadusministeeriumi tööplaani kohaselt valmib valitsemisala raamatupidamise sise-eeskiri 2005 aasta oktoobris. Raamatupidamise sise-eeskirjaga kinnitatakse muuhulgas ka sularaha eeskiri ja varade inventeerimise juhend.

- Täiendada sisekontrollisüsteeme selliselt, et oleks tagatud majandustehingute tekkepõhine kirjendamine raamatupidamisregistrites ja riigi raamatupidamise üldeeskirjas nõutud kontodel.

Haridus-ja Teadusministeerium ei pea vajalikuks valmivas valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirjas dubleerida Riigi raamatupidamise üldeeskirja lisades 1-5 kehtestatud kontoplaani ja riigieelarve klassifikaatorite kasutusjuhendit, kuna on seisukohal, et kontoplaani kasutamise juhendi veelkordne kajastamine Haridus-ja Teadusministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirjas ei taga kontode kasutamist majandusliku sisu järgi.

Majandustehingute kajastamine majandusliku sisu järgi on Riigi raamatupidamise üldeeskirjas kehtestatud kontoplaani alusel haldusalas kohustuslik.

- Täiendada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud inventuuride korraldamine vastavuses kehtestatud inventuuride juhendmaterjalidega.

Haridus- ja Teadusministeerium analüüsib toimunud inventuuride läbiviimist ja lähtuvalt sellest kavandab täiendavad meetmed, et oleks tagatud inventuuride korraldamine vastavuses kehtestatud juhendmaterjalidega.

- Kajastada liisinglepinguid raamatupidamises lähtuvalt nende majanduslikust sisust. Edaspidi vältida riigieelarve seadusega keelatud pikaajaliste pöördumatute kohustuste võtmist.

Haridus- ja Teadusministeerium arvestab tehtud ettepanekuga.

- Tagada valitsemisala asutuste raamatupidajate erialase kompetentsuse taseme tõstmine ja ühtlustamine.

Raamatupidajate ametialaseks täiendamiseks on planeeritud läbi viia infopäevi, kus pööratakse muuhulgas tähelepanu ka auditite kontrollaruannetes märgitud puudustele ja vajakajäämistele ning edastatakse informatsioon raamatupidajate kompetentsuse tõstmise vajaduse ja võimaluste kohta.

- Täiendada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud riigivara registrisse õigeaegne kannete tegemine.

Ettepanek täiendada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud riigivara registrisse õigeaegne kannete tegemine, on osaliselt põhjendatud.

Lisaks pidevale andmete esitamisele riigivara registrile kontrollib Haridus- ja Teadusministeerium ka igaaastaselt riigivara registri seisu. Hallatava asutuse juht ja pearaamatupidaja allkirjastavad riigivara registri väljavõtte. Juba võõrandatud, kuid riigivara registrist väljaarvamata vara osas oleme olnud pidevas kirjavahetuses riigivara registriga. Riigivara registri osas esinevad puudused on kaardistatud ja dokumenteeritud.

- Vaadata üle kõik kehtivad rendilepingud, analüüsida ja hinnata nende tasuvust ning teha ettepanekuid lepingutingimuste muutmiseks. Laekunud rendisummad kanda üle riigieelarve tuludesse.

Kuna riigivara seaduse paragrahvi 7 kohaselt on riigivara valitsemine ja majandamine nii riigivara valitseja kui ka volitatud asutuse õigus ja kohustus, siis Haridus- ja Teadusministeerium on rõhunud asutuste tegevuse kontrollimisel riigivara valitsemisel sisekontrollisüsteemile (menetlus- ja sisunormide kehtestamine) ja asutuse juhtkonna vastutusele, mitte totaalsele kontrollile.

Volitatud asutuste tarbeks on 2003. aastal välja töötatud ning kättesaadavaks tehtud erinevate menetluste reeglendid, näidispõhjad, vormid ja -lepingud.

Käesoleva perioodi seisuga on Haridus- ja Teadusministeeriumil ülevaade kõigist kehtivatest rendilepingutest.

- Täiendada sisekontrollisüsteemi nii, et oleks tagatud riigihangete seaduse järgimine, näiteks otsustada riigihanke korraldamise vajadus juba eelarvestamise protsessis.

Haridus- ja Teadusministeerium arvestab märkusega.

- Töötada välja ja kehtestada protseduurireedid riigieelarves toetuseks ettenähtud raha eraldamiseks ja eraldatud raha sihipärase kasutamise kontrollimiseks.

Haridus- ja Teadusministeerium peab Riigikontrolli poolt tehtud ettepanekut põhjendatuks. Toetuste ja eraldiste eraldamise, väljamaksmise ja aruandluse kord on ministeeriumis väljatöötamisel.

Käesoleva perioodi seisuga on ministeeriumi siseauditiosakond alustanud vastavasisulist sisekontrollisüsteemi auditit, mille eesmärgiks on hinnata Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala tegevusvaldkondade korraldamiseks ja arendamiseks ette nähtud eelarveliste eraldiste jaotamise, eraldiste kasutamise järelevalve ja saavutatud tulemuste hindamise süsteemi.

- Otsustada võimalikult kiiresti AS-i Imanta Hariduskeskus riigile vajalikkuse üle.

Haridus-ja Teadusministeerium arvestab tehtud ettepanekuga. Samas täpsustame, et käesoleva perioodi seisuga AS-i Imanta Hariduskeskus juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed tasu ei saa.

Lugupidamisega



Raivo Palmaru
Kultuuriminister
haridus- ja teadusministri ülesannetes

Eve Sild 735 0126
Katrín Jakobson 735 0139